

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0824U003688

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 24-12-2024

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Атабегов Мераб Іраклійович

2. Merab Atabiehov

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 281

Назва наукової спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Публічне управління та адміністрування

Дата захисту: 12-02-2025

Спеціальність за освітою: Право

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 7456

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 82.13.21

Тема дисертації:

1. Нормативно-правове регулювання трудових відносин в Україні: державно-управлінський аспект
2. Regulatory and legal regulation of labour relations in Ukraine: state and administrative aspect

Реферат:

1. У дисертаційному дослідженні здійснено обґрунтування теоретико-методологічних засад та практичних рекомендацій щодо удосконалення нормативно-правового та інституційного регулювання трудових відносин в Україні. Дістали подальшого розвитку змістовне наповнення категорій «трудові відносини», «нормативно-правове регулювання трудових відносин». Трудові відносини визначено, як: об'єктивно існуючу взаємодію та взаємозалежність суб'єктів цих відносин у процесі праці, що на мікро- рівні спрямована на забезпечення високого рівня та якості життя працівників, професійний розвиток робочої сили та продуктивну працю, враховуючи кон'юнктурні зміни на внутрішньому та зовнішньому ринках, що на макро- рівні спрямована на забезпечення рівності та інклюзивності відносин, синергізму шляхом партнерства між різними учасниками відносин та балансу інтересів, задля забезпечення сталого розвитку. Систематизовано вектори та принципи державного регулювання трудових відносин в сучасних умовах,

серед яких виділено наступні: «рівність» (гендерна, соціальна, культурна, інклюзивна тощо); «синергізм» (створення умов, відповідно до яких спільна діяльність різних суб'єктів трудових відносин дозволяє досягти кращих результатів, ніж окремо); «інклюзивність»; «партнерство» (сприяє створенню збалансованої та справедливої системи трудових відносин, у рамках якої інтереси працівників та роботодавців гармонійно поєднуються через конструктивну співпрацю та взаємодію). Структуризовано нормативно-правове забезпечення державного регулювання трудових відносин, що складається із наступних актів законодавства: Конституція України, Кодекс законів про працю України, закони України «Про охорону праці», «Про колективні договори і угоди», «Про зайнятість населення»; «Про оплату праці» «Про відпустки»; «Про соціальний діалог», «Про професійні спілки, їх права та гарантії діяльності», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», «Про державну службу», «Про службу в органах місцевого самоврядування», «Про правовий режим воєнного стану», «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану», Закон України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту»; Закон України «Про військовий обов'язок та військову службу», та інші. Доведено, що сучасна проблематика державного регулювання трудових відносин характеризується поширенням нових форм зайнятості, які потребують державного регулювання (роботу на дому; віддалена; дистанційна; електронна; самозайнятість; тимчасова агентська угода тощо), нові механізми розрахунків з працівниками чи фрілансерами (блокчейн, біткоїн оплати) а також впровадження смарт-контрактів (контракти у блокчейні); потреб державного регулювання, які виникли в умовах початку бойових дій в Україні. Визначено, що інституційне забезпечення державного регулювання трудових відносин реалізовується великою кількістю органів влади, а саме: Президент України, Кабінет Міністрів України, Міністерство соціальної політики України, Міністерство економіки України, Міністерство у справах ветеранів України; Міністерство цифрової трансформації України; Міністерство оборони України; Міністерство юстиції України; Національна соціальна сервісна служба України; Державна міграційна служба України; Державна служба України з питань праці; Державна служба зайнятості; Національне агентство України з питань державної служби; Національної служби посередництва і примирення та інші. Виділено напрями удосконалення нормативно-правового забезпечення трудових відносин: кодифікація законодавства (завершення Трудового кодексу); гармонізація законодавства у сфері трудових відносин комплементарно положенням галузевого міжнародного та загальноєвропейського права; імплементація позитивних практик розвинених країн в контексті оптимізації законодавчого забезпечення трудових відносин, з врахуванням адаптації до специфіки національної системи регулювання сфери праці тощо. Узагальнено, що відбулися зміни в період воєнного стану, зокрема, введені обмеження конституційних прав і свободи особи та громадянина згідно зі ст. 43 і ст. 44 Конституції України, Законом України «Про організацію трудових відносин в умовах воєнного стану» (№ 2136) від 15 березня 2022 року № 2136-IX. Охарактеризовано ключові зміни законодавства в умовах воєнного стану: послаблення умов щодо оформлення та припинення договорів (форма трудового договору встановлюється за згодою сторін), роботодавці також можуть укладати строкові трудові договори з новими працівниками на період дії воєнного стану; зміна умов праці може бути здійснена без додаткового повідомлення працівників.

2. The dissertation study substantiates the theoretical and methodological foundations and practical recommendations for improving the legal and institutional regulation of labour relations in Ukraine. The content of the categories of 'labour relations' and 'regulatory and legal regulation of labour relations' has been further developed. Labour relations are defined as: the objectively existing interaction and interdependence of the subjects of these relations in the course of labour, which at the micro level is aimed at ensuring a high level and quality of life of employees, professional development of the workforce and productive labour, taking into account market changes in the domestic and foreign markets, and at the macro level is aimed at ensuring equality and inclusiveness of relations, synergy through partnership between different participants to the relations and balance of interests, with a view to ensuring sustainable development. The article systemises the vectors and principles of the State regulation of labour relations in modern conditions, and the following are highlighted: 'equality' (gender, social, cultural, inclusive, etc.); "synergism" (creation of conditions under which joint activities of various subjects of labour relations allow achieving better results than individually); "inclusiveness"; "partnership" (promotes the

creation of a balanced and fair system of labour relations, within which the interests of employees and employers are harmoniously combined through constructive cooperation and interaction). The legal framework for state regulation of labour relations is structured and consists of the following legislative acts: The Constitution of Ukraine, the Labour Code of Ukraine, the Laws of Ukraine 'On Labour Protection', 'On Collective Bargaining and Agreements', 'On Employment', 'On Remuneration of Labour', 'On Leave', 'On Social Dialogue', "On Trade Unions, their Rights and Guarantees of Activity", "On the Basic Principles of State Supervision (Control) in the Sphere of Economic Activity", "On Civil Service", "On Service in Local Self-Government Bodies", "On the Legal Regime of Martial Law", "On the Organisation of Labour Relations under Martial Law", the Law of Ukraine "On the Status of War Veterans, Guarantees of their Social Protection"; the Law of Ukraine "On Military Duty and Military Service", and others. The author proves that the current issues of state regulation of labour relations are characterised by the proliferation of new forms of employment which require state regulation (home-based work; remote work; remote work; electronic work; self-employment; temporary agency agreement, etc.), new mechanisms of settlements with employees or freelancers (blockchain, bitcoin payments), and the introduction of smart contracts (contracts in the blockchain); and the needs for state regulation which arose in the context of the outbreak of hostilities in Ukraine. It is determined that institutional support for the State regulation of labour relations is implemented by a large number of authorities, namely: The President of Ukraine, the Cabinet of Ministers of Ukraine, the Ministry of Social Policy of Ukraine, the Ministry of Economy of Ukraine, the Ministry of Veterans' Affairs of Ukraine; the Ministry of Digital Transformation of Ukraine; the Ministry of Defence of Ukraine; the Ministry of Justice of Ukraine; the National Social Service of Ukraine; the State Migration Service of Ukraine; the State Labour Service of Ukraine; the National Agency of Ukraine on Civil Service; the National Mediation and Reconciliation Service, and others. The author identifies the following areas for improving the regulatory framework for labour relations: codification of legislation (completion of the Labour Code); harmonisation of legislation in the field of labour relations in line with the provisions of sectoral international and European law; implementation of positive practices of developed countries in the context of optimising the legislative framework for labour relations, taking into account adaptation to the specifics of the national labour regulation system, etc. The author summarises the changes that occurred during the period of martial law, in particular, restrictions on constitutional rights and freedoms of a person and a citizen were introduced in accordance with Articles 43 and 44 of the Constitution of Ukraine, the Law of Ukraine 'On the Organisation of Labour Relations under Martial Law' (No. 2136) of 15 March 2022, No. 2136-IX. The author describes the key changes in legislation under martial law: relaxation of conditions for execution and termination of contracts (the form of an employment contract is established by agreement of the parties), employers may also enter into fixed-term employment contracts with new employees for the period of martial law; changes in working conditions may be made without additional notice to employees.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Атабегов М. І. Особливості та перспективи розвитку трудових відносин в системі державного управління в Україні. Інвестиції: практика та досвід. 2023. №4. С.149-152
- 2. Атабегов М. І. Нормативно-правове забезпечення трудових відносин в Україні в контексті викликів і небезпек сучасності. Державне управління: удосконалення та розвиток. 2023. 2.

- 3. Атабегов М. І. Інституційні засади нормативно-правового регулювання трудових відносин в Україні в системі державного управління Публічне управління і адміністрування в Україні. Випуск 33. 2023. С.42-46.
- 4. Атабегов М. І. Особливості та перспективи розвитку трудових відносин в умовах воєнного стану в Україні. Актуальні питання у сучасній науці. 2024. № 2(20). С.123-132.
- 5. Атабегов М. І. Проблеми правового регулювання трудових відносин в Україні The 12th International scientific and practical conference “Modern research in world science” (February 26-28, 2023) SPC “Sci-conf.com.ua”, Lviv, Ukraine. 2023. С. 723-726.
- 6. Атабегов М. І. Стратегічні орієнтири нормативно-правового регулювання трудових відносин в Україні. Матеріали науково-практичної конференції «Теоретичні та практичні дослідження в галузі гуманітарних і природничих наук» (24-25 лютого, 2023 р., м. Запоріжжя, Україна). Запоріжжя: Видавництво «Молодий вчений». 2023. С.31-33.
- 7. Атабегов М. І. Трудові відносини як об'єкт регулювання в системі державного управління». Матеріали конференції: «Актуальні питання регіональних фінансових процесів в умовах воєнного стану». II науково-практичної конференції (16-17 лютого 2024 р., Одеса, Україна). Одеса: Видавництво «Молодий вчений». 2024. С. 36-38.

Наукова (науково-технічна) продукція: методи, теорії, гіпотези

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0121U107430, 0118U100219

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Бурик Зоряна Михайлівна

2. Zoriana Buryk

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-4394-6766

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Університет Григорія Сковороди в Переяславі

Код за ЄДРПОУ: 04543387

Місцезнаходження: вул. Сухомлинського, буд. 30, Переяслав, Переяслав-Хмельницький р-н., 08401, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кравченко Мілена В'ячеславівна
2. Milena V. Kravchenko

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-4559-3033

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика

Код за ЄДРПОУ: 01896702

Місцезнаходження: вул. Дорогожицька, буд. 9, Київ, 04112, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство охорони здоров'я України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Руденко Ольга Мстиславівна
2. Olha Rudenko

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2807-1957

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Національний університет "Чернігівська політехніка"

Код за ЄДРПОУ: 05460798

Місцезнаходження: вул. Шевченка, буд. 95, Чернігів, Чернігівський р-н., 14035, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Карпа Марта Іванівна
2. Marta I. Karpa

Кваліфікація: д. держ. упр., професор, 25.00.01

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-8141-4894

Додаткова інформація:

